

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation av Emelie Norborg Friberg (S) om storleken på barngrupper

I interpellationen anges att fullmäktige ofta för diskussioner om barngruppernas storlek i förskolan, att förslag om att minska barngruppernas storlek som lagts har förkastats och att argumentet för att så sker ofta uppfattas vara ”det-beror-på-omständigheterna-om-det-behöver-vara-mindre-grupper.”

Följande frågor tas upp i interpellationen.

- Anser du att barngrupperna i förskolan behöver vara mindre?
- Om ja, Vilken åtgärd anser du krävs för att minska barngrupperna i förskolan?
- Om inte, hur anser du att arbetsmiljön för pedagoger och barn ska bli bättre?

Mitt svar är följande:

Jag tycker självklart att barnens lärmiljö i förskolan är väldigt viktig, och upplevelsen av arbetsro och trygghet i barngruppen är en viktig del av denna. Men som interpellationsfrågorna är formulerade blir det väldigt svårt att svara ett direkt ”Ja” eller ”Nej” på frågan om gruppstorlek vilket jag utvecklar nedan.

Förskolan i Nacka håller god kvalitet. Det är den samlade bilden, som har funnits år efter år. Bilden av kvaliteten baseras på föräldrarnas uppfattning av verksamheten för deras barn, externa pedagogers bedömningar i observationer, den tillsyn och insyn som utbildningsnämnden ansvarar för samt utbildningsenhetens kvalitetssamtal med rektorer och huvudmän. Enskilda enheter kan ibland uppvisa låga resultat i olika avseenden. I de fallen följer utbildningsenheten upp det på olika sätt.

Att styra förskolan genom detaljerade regleringar, som exempelvis hur många barn det får vara på en avdelning, är tyvärr ingen enkel garant för god kvalitet i verksamheten. Förskolan

har inte enbart ett omsorgsuppdrag utan ett pedagogiskt uppdrag, styrt av skollagen och förskolans läroplan. För att klara det krävs personal med adekvat utbildning. Det räcker inte med fler vuxna.

Barngruppernas storlek varierar i praktiken mycket under dagen. Det pedagogiska arbetssättet på förskolan påverkar detta. Barnen på en och samma avdelning delas exempelvis ofta upp för att delta i olika aktiviteter och i olika grupsammansättningar under dagen. Samtidigt påverkar lokalernas och utemiljöns utformning dessa möjligheter på olika sätt. I lokaler och utemiljöer som medger stor flexibilitet kan antalet barn ofta vara större än i lokaler med fler begränsningar, utan att göra avkall på kvaliteten i verksamheten. Barnens olika behov och förutsättningar är en annan viktig faktor som förskolan har att ta hänsyn till. Det som för ett barn kan vara en bra storlek på gruppen kan för ett annat barn vara en alltför stor grupp. Utöver det varierar vistelsetiderna för barnen, något som också gör att behoven skiljer sig åt såväl under dagen som vid olika förskolor. Det pedagogiska arbetssättet varierar väldigt mycket mellan olika förskolor och hur man arbetar med utflykter, tematiska arbeten, åldersintegrering m.m. påverkar också upplevelsen av barngruppernas storlek.

Allt detta är exempel på sådant som gör att bäst användning av resurserna vid en förskola långt ifrån alltid är att fokusera på fler vuxna för att minska barngruppers storlek. Beroende på hur förutsättningarna ser ut på olika förskolor kan det lika gärna handla om insatser som ökar andelen förskollärare, utvecklar arbetssätten, lek- och lärmiljöerna eller stödinsatser till barn i behov av särskilt stöd. Varje rektor och huvudman ansvarar för att genomföra de insatser som är viktiga i den verksamhet de ansvarar för, så att förskolan håller god kvalitet för barnen varje dag.

Ett annat sätt att titta på barngruppernas sammansättning och lärmiljön i förskolan är att studera hur många barn per pedagog som finns på förskolorna. Detta är en fråga som utbildningsnämnden regelbundet följer upp och där statistik finns för att jämföra med andra kommuner i riket. I Nacka har vi under flera år legat på en stabil nivå för antalet barn per pedagog, enligt skolverkets senaste uppgifter är det 4,8 barn per pedagog i Nacka vilket kan jämföras med 5,1 barn per pedagog som genomsnitt i hela landet.

Så, ja, det frågeställaren tar upp om att ”det-beror-på-omständigheterna” har alltså sin grund i detta. Det är inget nytt och heller inte specifikt för Nacka utan har konstaterats i bland annat den kartläggning som Skolverket lät göra 2015 för att belysa aktuell forskning och beprövad erfarenhet kring barngruppers storlek i förskolan.

När det gäller arbetsmiljön för personalen i förskolan är det arbetsgivaren, det vill säga huvudmannen, som är ansvarig. Hur de förbättrar sin arbetsmiljö ser olika ut, utifrån behoven på den aktuella förskolan eller förskolorna. Utbildningsnämndens roll är att bedriva tillsyn och insyn i alla förskolor. Nämnden följer också upp kvaliteten för barnen i förskolor i Nacka, vilket jag nämnde inledningsvis, samt stödjer och stimulerar rektorernas

och huvudmännens systematiska kvalitetsarbete. Det är viktigt att vi håller i och håller ut med detta för att skapa förutsättningar för fortsatt hög kvalitet i förskolan.

Monica Brohede Tellström
Ordförande för utbildningsnämnden